

وزارت اقتصاد سهامدار ۲۰ تا ۶۰ درصدی ۱۴ بانک خصوصی

صفحه ۸

ولادت امام مهدی (ع) را به محراب الهیبت تبریک می گویم
روزنامه خبری، تحلیلی، دانشگاهی، صبح ایران
صدای نجف، نگاه، نگاه جوان
۱۶ صفحه
۵۰۰۰ تومان

فصل جدید از این مجموعه:
روایت سال های جنگ

شماره مسلسل ۴۶۴۱
مستطبه ۱۲ تیر ۱۳۰۲
۱۵ ذیحجه ۱۴۴۴
۲۰ جوی ۲۰۲۲
شماره ۳۰۲

www.fdn.ir | Tue | 4 Jul 2023 | vol.15 | No. 3903 | 16 Pages

ماهیت اعتراض ها در فرانسه چیست؟

چه نسبتی با ایده های چپ و راست افراطی و جامعه شبکه ای دارد؟

توهم

جنبش شبکه ها

«طرد سیستماتیک، خشم شهری و جنبش های ریزومی

یا هردو آشوبند یا هردو جنبش

«دیالکتیک قدرت و اقتصاد پلتفرم ها

«فرهختگان» از سر بالا و فیلم های احتمالی گزارش می دهد

داستان های جذاب گرفتار بروکراسی فیلمسازان

۱۳، ۱۲

دکتر علی اکبر ولایتی:

مشکلی در توسعه روابط ایران و مصر وجود ندارد

۱۷

وزیر علوم در گفت و گو با «فرهختگان» درباره هدف گذاری علمی برنامه هفتم:

اولویت مان باید حفظ رتبه فعلی باشد

۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱

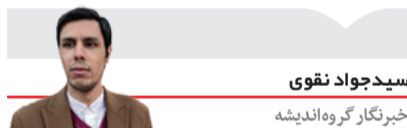

یادداشت - ۱

وقایع اعتراضی فرانسه در چه چهارچوبی قابل صورت بندی است

طرد سیستماتیک، خشم شهری و جنبش های ریزومی

تک بعدی بودن در فرانسه شفاف تر شود. در نوامبر سال ۲۰۱۵ حملاتی در چند نقطه پاریس شکل گرفت و منجر به کشته و مصدوم شدن افرادی شد. از لحظه اول این حادثه عمدتاً تحلیل هایی صورت گرفت و تاکید داشتند این حادثه کار مسلمانان افراطی و مهاجر است. حتی رسانه های مختلف در فرانسه و سایر نقاط جهان این حادثه را به تفکر افراطی در اسلام که بیرون از مرزهای فرانسه شکل گرفته است ربط می دادند اما اکنون مشخص شده همه عوامل حملات نوامبر سال ۲۰۱۵ در فرانسه متولد شده بودند. در واقع تمام آنچه به عنوان بر ساخت از این حادثه نشان داده شد غلط بود و در حقیقت همه عوامل این حادثه شهروند تربیت شده سیستم فکری فرانسه بوده اند که به علت طرد و تحقیر مداوم دست به چنین رفتاری زده اند. هر چند اقدام تروریستی ای با هر دین یا ایدئولوژی ای غلط و منسوخ است اما حمایت تک گزاره نشانگر فاصله ای است که حکمرانی فرانسه در قبال سیستم مهاجریزیری شکل داده است. از طرفی ادعا مبنی بر اینکه با رفتن به فرانسه مهاجران زندگی خوبی را خواهند داشت در سایه تحقیر مداوم آنها علی الخصوص اگر از طرف مسلمانان باشند ظاهر امری بدیهی است. به تعریفی ظاهر دولت فرانسه در های خود را رویه مسلمانان جهان باز کرده است اما از طرفی آنها را به رسمیت نمی شناسد. مسلمانان فرانسوی که اکثریت قریب به اتفاق آنها از پیشینه آفریقایی (کشورهای عربی آفریقای شمالی و همچنین آفریقای زیر صحرای آفریقا) هستند، با تبعیض گسترده ای روبرو هستند. به طور مثال نرخ بیکاری این مسلمانان سه برابر بیشتر از میانگین ملی درآمد سالانه ۳۰ درصد به طور طبیعی کمتر است. در حالی که آخرین آمارها نشان می دهد جمعیت مسلمانان در فرانسه افزایشی بوده است، هر چند گزارش های مختلفی از میزان دقیق مسلمانان در فرانسه قابل سنجش نیست اما حدود ۱۰ تا ۱۸ درصد از جمعیت این کشور را همیشه شامل شده است که درصد کمی به حساب نمی آید و نمی توان از منظر حکمرانی آنها را اقلیت در نظر گرفت و حتما نیازمند به رسمیت شناخته شدن آنهاست. آنچه تا اینجای متن مشخص شده نگارنده تلاش کرده است نشان دهد مسلمانان توسط حکومت فرانسه به رسمیت شناخته نمی شوند و همیشه مورد تحقیر و طرد بودند تا آنجایی که مشابه حادثه فعلی که برای جوان ۱۷ ساله اتفاق افتاده در سال ۲۰۰۹ هم در حومه پاریس برای دو نوجوان رقم خورده و اعتراضات گسترده ای را به همراه داشته است. اما باز هم باعث آن نشده است که حکمرانی در فرانسه در رفتار خود با مسلمان تجدیدنظر کند. جالب تر آنکه این نگاه تحقیر آمیز تنها در تفکر حکمرانی فرانسه بلکه در جامعه فرهنگی و ادبی فرانسه هم همیشه موج هایی علیه مسلمانان وجود داشته است. موج هایی که تند و به شدت رادیکالی بوده اند. باز هم برای تقریر ذهن

سید جواد نقوی
خبرنگار گروه اندیشه

با نگاهی به واکنش هایی مختلف به اعتراضات فرانسه چند مساله خیلی واضح است. ظاهراً در مساله فرانسه بیش از آنکه به چیستی و چرایی آن توجه شود به چه می توان از آن برداشت کرد ربط پیدا کرده است. حال آنکه مساله فرانسه بیش از آنکه با چند سطح قابل بیان باشد درگیری نهفته در جدل تاریخی پنهان در لایه های مختلف اجتماعی است. قبل از ورود به بحث لازم است یادآوری شود اعتراضات سال گذشته در کشور ما ابعاد وسیعی را برای تحلیل طلبی کرد اما در آن مقطع شاهدان بودیم تحلیل ها بیش از آنکه چند لایه و دقیق باشد مثل وضعیت کنونی تقلیل گرایی ویژه ای را شکل داده بود و آن زمان به جهت شرایط ویژه توان پردازش برخی موارد وجود نداشت اما با فاصله گرفتن از آن مقطع و با رویه برداشتن با اعتراضات فرانسه مجدداً شاهد آن هستیم که علی الظاهر بحث ها بیش از آنکه واقعی باشد حاصل نوعی علاقه شخصی یا دیگری تفسیر های خاص سیاسی است. به همین خاطر قصد داریم درباره ابعاد اعتراضات فرانسه و حجم بالای خشونت آن از جنبه حکمرانی بحثی را شکل دهیم.

حکمرانی تک بعدی در فرانسه

بحث از حکمرانی متاخر به شدت وسیع و پیچیده است. حکمرانی ها به جهت تغییرات وسیعی که وجود دارد باید مدام در حال تصمیم گیری هایی خاصی باشند و توان تصمیمات در ساخت های سیاسی و اجتماعی و فرهنگی را به دقت بررسی کنند چرا که این تصمیمات در کوتاه مدت و بلند مدت تاثیراتی مهمی در ساخت حکمرانی دارد به همین جهت بررسی ابعاد اعتراضاتی مثل فرانسه در سطوح مختلفی قابل بحث است. برای ورود به بحث فرانسه لازم است بدانیم چرا فرانسه در سال های اخیر دچار چنین اعتراضاتی می شود. فرانسه به لحاظ حکمرانی در تفکر اداره دولت خود از جذب مهاجران به عنوان یکی از امتیازها برای افزایش بهره وری در اقتصاد ملی حساب می کند و به این جهت یکی از کشورهای به نسبت مهاجر پذیر است و در ساخت حکمرانی تاکید خاصی بر جذب مهاجر دارد تا بتواند کسری های خود را اشکال مختلف را برطرف کند اما مساله از این همین سیاست و تدابیری که در مقابل آن ایجاد شده شروع می شود. یعنی در مقابل هجوم مهاجر چه باید کرد؟ آیا اقتصاد ملی با پذیرش صرفاً مهاجران بر طرف می شود یا نوع رفتار و سیاست ورزی که برای مهاجران در نظر گرفته می شود هم دارای اهمیت است. برای مثال شرح یک واقعه تا حدودی می تواند کمک کند مساله

مثالی را بیان می کنم. میشل ولبک، نویسنده فرانسوی در سال ۲۰۱۵ رمانی به نام «تسلیم» را منتشر می کند که از رمان های پر فروش فرانسه است. داستان رمان به این شرح است: «در بهار ۲۰۲۲ در کشور «مهد آزادی»، دو نیروی بزرگ در برابر هم قرار گرفته اند: گروه راست افراطی «جنبه ملی» و بنیادگرایان «اخوان المسلمین». احزاب بزرگ برای گریز از خطر راست گرایان، باعث پیروزی اسلام گرایان در انتخابات ریاست جمهوری می شوند. به محض اینکه محمد بن آبس، رهبر اخوان المسلمین فرانسه می شود، نظام سکولار را لغو کرده و شریعت و احکام اسلامی را در کشور جاری می سازد. همان طور که مشخص است ولبک به عنوان یکی از اهالی پر طرفدار در جامعه فرهنگی فرانسه مسلمانان را خطری برای تهدید آزادی و اصل سکولاریسم قلمداد می کند و در حال هشدار است که اگر آنها به رسمیت شناخته شوند آینده فرانسه را به سمت خاصی هدایت می کنند. یک چنین رمانی که حاصل نوعی تخیل درباره آینده کشور فرانسه است نشان دهنده آتسفری است که علیه مسلمانان نه به عنوان یک شهروند بلکه به عنوان یک خطر برای نابود کردن کشور و آرمان های آن یاد می شود. حتماً برگرفته از سال ها تحقیر و عدم پذیرش است چرا که ولبک این رمان را در زبانی استعاری و تلنگر گونه نوشته و قصد دارد نشان دهد آینده فرانسه سکولار در گرو عدم رسمیت دادن به مسلمانان و سیاست طرد است. اتفاقی که با امثال این رمان شکل می گیرد و شاهد فرهنگی هستیم که نشان از یک گسل وسیعی در فرانسه است؛ گسلی که نه تنها حاکمیت قصد ندارد مسلمانان را در سیاست ادغام پذیرد بلکه بخشی از بدنه جامعه هم آینده کشوری که ادعای آرمان های وسیعی دارند را در حضور مسلمانان ناممکن می داند و این نگاه همان تفکر تک بعدی حکمرانی در فرانسه است.

طرد سیستماتیک

آنچه مشخص است در جامعه فرانسه مسلمانان به لحاظ معرفتی و اجتماعی با طرد اجتماعی روبرو هستند که حاصل این طرد اجتماعی بی ارتباط با خشونت های اخیر نیست. برای نمونه کافی است تفاوت مدل محل استقرار مهاجران در دو شهر پاریس و برلین را مقایسه کنیم. حاشیه رانده شدن و احساس تعلق در نسل دوم های ترک و آفریقای شمالی در برلین و پاریس به علاوه بررسی تاثیر جغرافیایی شهر بر روابط اقلیت های قومی با محیط شهری. با وجود اینکه فرانسه و آلمان رویکردهای متفاوتی در حوزه شهروندی در پیش گرفته اند اما تجربه های حاشیه نشینی و طرد نسل دوم در این دو شهر تقریباً مشابه است. در هر دو جامعه، اقلیت های قومی و مذهبی نسل دوم آفریقای شمالی یا ترک از جریان اصلی جامعه حذف شده اند. در واقع جغرافیای

ادامه در صفحه ۱۵

اهمیت معرفی صنایع خلاق ایران در روسیه

محمد رضا بهمنی

معاون توسعه همکاری های علمی و فرهنگی سازمان ارتباطات اسلامی

هفته فرهنگی ایران در روسیه، از امروز ۱۳ تیرماه با حضور مسئولان و اهالی حوزه فرهنگ و هنر در دو کشور برگزار خواهد شد. این اقدام و حرکت فرهنگی با همکاری رابرتی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه و در قالب برنامه های ویژه فرهنگی و هنری دو کشور صورت گرفته و حامل پیام همدلی، هم افزایی و صلح و دوستی میان دو ملت است. بر همگان مسجل است که شناخت مردم دو کشور از هنر و فرهنگ یکدیگر، منجر به دوستی بیشتر خواهد شد. بدون شک، هفته های فرهنگی فرصت بستر سازی را فراهم می سازد تا ملت ها به دور از هرگونه واسطه گری و مانعی با یادارنده، با یکدیگر مستقیماً ارتباط برقرار کرده و اتصالات آنها در فضایی غیر از روابط سیاسی و بین المللی شکل گیرد. هر چند بدون شک، آثار ایجابی و مثبت برقراری روابط عمیق فرهنگی میان ملت ها، خود را در ابعاد دیگر نیز به طور طبیعی شکوفا می کند. از جمله وظایف مهم سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی اجرای قانون موافقتنامه ها و برنامه مبادلات فرهنگی است که برگزاری هفته فرهنگی ایران در قالب جشنواره ها و نمایشگاه ها در دیگر کشورها و متعاقباً در داخل کشور، یکی از اصلی ترین فعالیت ها در حوزه محسوب می شود. یکی از ویژگی های مهم برگزاری هفته فرهنگی ایران در روسیه را باید خصلت «جامعیت» و «دربریگری» آن تلقی کرد. برگزاری این هفته فرهنگی بخشی از برنامه های کشورمان برای آشنایی روس ها با فرهنگ ایران زمین است که در قالب های مختلف از جمله صنایع دستی، هنرهای تجسمی، سینمایی ایرانی، پویانمایی، موسیقی، نمایش نقالی و شاهنامه خوانی، گردشگری و صنایع خلاق فرهنگی تنظیم شده است. یکی از نقاط عطف برگزاری این هفته فرهنگی، معرفی صنایع خلاق ایرانی به روسیه خواهد بود. فراموش نکنیم که یکی از اصلی ترین دغدغه های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، احصای ظرفیت های فرهنگی کشور در آن سوی مرزها، معطوف به تأمین نیازها و منافع کشور است. در همین راستا، به کلیدواژه ای تحت عنوان «اقتصاد فرهنگ، اشاره می کنیم. اقتصاد فرهنگ نه تنها به معنای نقض اصول و پایه ها و مطالبات فرهنگی کشور نیست، بلکه به معنای محوریت فرهنگ در حوزه اقتصاد بین المللی و تسلط آن بر سایر حوزه ها است. در هفته های فرهنگی ایران در دیگر کشورها، همواره صنایع دستی پر رنگ تر بود، اما اکنون با توجه به سند تحولی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، حوزه صنایع خلاق اعم از فیلم، بازی و انیمیشن نمود کاملی در برگزاری رویداد هفته فرهنگی ایران در روسیه دارد. در نهایت اینکه برگزاری هفته فرهنگی ایران در روسیه، نقطه آغاز همکاری های بعدی ایران و روسیه است. آثار زمانی و جغرافیایی برگزاری این رویداد معطوف به دو کشور یا محدود به زمان برگزاری هفته فرهنگی نبوده و در آینده ای نزدیک، شاهد آثار و برکات نگاه فرهنگی جامع و عملیاتی کشور در عرصه دیپلماسی فرهنگی خواهیم بود. باید این فرصت را با هدف ارائه تصویری واقعی از ایران اسلامی، توانمند و عزتمند ارج نهاده و با نگاهی فرصت محور آن را مورد رصد و تحلیل قرار دهیم.

انا لله و انا الیه راجعون

جناب آقای دکتر سیدعباس صالحی

مدیرمسئول محترم روزنامه اطلاعات

خبر درگذشت والده مکرمه تان موجب تألم و تأثر خاطر شد. اینجانب این ضایعه را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت می گویم و از درگاه خداوند متعال برای آن مرحومه غفران و رحمت واسعه الهی و برای ابا و مادگان صبر و شکیبایی مسالت دارم.
عبدالله جاسبی